

TERVO

Sisällysluettelo

s.

1	(TOIMIELIN)		3
1.1	(Tulosalue)		Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
2	(TOIMIELIN)		Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
2.1	(Tulosalue)		Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.

1 YMPÄRISTÖTERVEYSLAUTAKUNTA (TOIMIELIN, 650)

1.1 Ympäristöterveydenhuolto (Tulosalue, 651)

Tulosalueen toiminnot

660 Hallinto

670 Ympäristöterveysvalvonta

680 Eläinlääkintähuolto

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Ympäristöterveydenhuollon tarkoituksena on edistää ja valvoa elinympäristön ja yksilön terveyttä ja turvallisuutta sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia.

Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on kunnallinen elintarvike-, tupakka- ja terveydensuojeluvalvonta, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta, zoonoosien ja eläintautien ennaltaehkäisy sekä eläinlääkäripalvelut ja talteen otettujen seuraeläinten hoidon järjestäminen. Tehtävät ovat lakisääteisiä ja merkittävä osa tehtävistä on viranomastehtäviä.

Yhteiset:

Alkuvuoden 2025 aikana on keskitytty vahvasti perustyöhön ja pyritty ylläpitämään toimintavarmuutta. Varautumiseen on panostettu osallistumalla PaPu2025 -harjoitukseen yhteistyössä alueen kuntien ja sidosryhmien kanssa. Ympäristöterveydenhuolto osallistui myös Pohjois-Savon hyvinvointialueen järjestämään SOTE-valmiusseminaariin yhteistyössä muiden Pohjois-Savon ympäristöterveydenhuollon yksiköiden kanssa.

Ympäristöterveydenhuollon kentän ja palvelutarpeen muutoksia, lainsäädännön muutoksia sekä ympäristöterveyden kokonaistilannetta seurataan jatkuvasti. Alkuvuoden aikana on tehty taustatyötä eläinlääkintähuoltolain muutokseen valmistautumisessa. Muutos astuu voimaan 1.1.2026 ja vaatii valvontayksiköltä toimenpiteitä mm. järjestämisvastuun määrittelyn ja hinnoittelun suhteen. Terveydensuojelulain kokonaisuudistukseen liittyvään sidosryhmätyöhön on osallistuttu aktiivisesti ja lakiuudistuksen arviointimuistiosta on annettu lausunto kesäkuussa 2025.

Ympäristöterveyspalvelut on omalta osaltaan ollut mukana Kestävät viranomaispalvelut 2030-hankkeessa. Hanketta varten on kerätty selvitysryhmän pyytämiä tilastotietoja, vastattu kyselyihin sekä osallistuttu henkilöhaastatteluihin. Ympäristöterveysjohtaja on mukana hankkeen projektiryhmässä.

Alkuvuoden 2025 aikana on tiedotettu ympäristöterveydenhuollon ajankohtaisista asioista mm. kuntien tiedotuskanavien kautta. Erilaisten sopimusten läpikäymistä on aloitettua, ja joitakin siivous- sekä vuokrasopimuksia uusittu tai neuvoteltu uudelleen. Uusilla sopimuksilla on saatu tehostettua palvelua sekä pienennettyä vuokratuloja.

Ympäristöterveysvalvonta:

Ympäristöterveystarkastajan virat on kaikki täytetty koko alkuvuoden ajan. Kahdessa viroista on pitkäaikainen sijainen. Virkojen täyttöaste on näkynyt toiminnan tehokkuudessa, suunnitelmallisen valvonnan tarkastukset on saatu toteutettua pääsääntöisesti suunnitelman mukaisesti ja vakituiset viranhaltijat ovat päässeet keskittymään pitkästä aikaa perustyöhönsä. Talousvesivalvonnan osalta tämä on tarkoittanut mm. vesilaitosten ohjaamista ja tukemista riskinarviointien, varautumissuunnitelmien ja valvontatutkimusohjelmien päivittämisessä. Erilaisia lausuntopyyntöjä on tullut runsaasti ja lausuntopyyntöihin on vastattu mahdollisimman kattavasti. Lausuntoja on annettu mm. maa-ainesten ottamisesta, tuulivoimaan liittyvistä luvistuksista sekä erilaisista rakennushankkeista.

Kesälle 2025 palkattiin ympäristöterveysharjoittelija, jonka pääasiallisena tehtävänä oli pienille vesilaitoksille sekä vesiosuuskunnille suunnatun koulutuksen järjestäminen. Touko-kesäkuussa talousvesitoimijoille toteutettiin harjoittelijan toimesta kysely koulutustarpeiden selvittämiseksi. Kyselyn tulosten pohjalta koulutus päätettiin toteuttaa syksyllä 2025 ja kohdentaa koulutus erityisesti näytteenotto-osaamisen lisäämiseen sekä viranomaisprosessien selventämiseen.

Alkuvuodelle on kohdentunut odotettua enemmän suunnitelman ulkopuolisia selvittämistä vaativia toimenpiteitä, uusien valvontakohteiden ilmoitusten käsittelyjä sekä valvontaohjelman ajan tasaistamista. Valvontaohjelman saattaminen ajan tasalle voi muuttaa jonkin verran todellista suunniteltujen tarkastusten määrää suhteessa talousarviossa arvioituun.

Alkuvuoden aikana toteutettiin majoituskohteiden kartoitus valvontaohjelmasta sekä palveluntarjoajien verkkosivuilta. Valvonnan ulkopuolelle jääneitä valvontakohteita pyrittiin saamaan valvonnan piiriin mm. tiedottamalla valvonnan piiriin kuulumisen kriteereistä verkkopohjaisten varausalustojen kanssa yhteistyössä.

Ohjausta ja neuvontaa on annettu runsaasti ja erilaisia yhteydenottoja kirjattu valvontaohjelmaan 280 kpl. Ruokamyrkytyspäilyitä on selvitetty muutamia, mutta nämä eivät johtaneet varsinaisiin epidemiaselvitykseen. Yksi toteutettu epidemiaselvitys liittyi legionellan aiheuttamaan vakavaan sairastumiseen.

Yhteistyökokouksiin on osallistuttu runsaasti ja yhteistyötä sidosryhmien kanssa on tehostettu. Valvontayksikkö on osallistunut myös Suonenjoen Mansikka -nimisuojatunnetuksi hankkeen tilaisuuksiin sekä yhteistyökokouksiin. Hankkeen puitteissa on pidetty koulutus mansikanviljelijöille viranomaistoiminnasta ja nimisuojan valvonnasta.

Näytteenottoa on toteutettu näytteenottosuunnitelman ja Ruokaviraston sekä Aluehallintoviraston näytteenottopyyntöjen mukaisesti.

Toimintatuottojen määrä on alkuvuodesta korkea toimijoille kohdentuvien vuosittaisten perusmaksujen laskutuksen takia. Perusmaksut laskutetaan koko vuoden osalta keväällä.

Toimitiloja on tarkasteltu ympäristöterveysvalvonnan osalta. Ainonkadun suurista ja vähäiselle käytölle jääneistä tiloista Suonenjoella päätettiin luopua, muutto toteutui toukokuun 2025 lopussa. Suonenjoen kaupungilta vuokrattiin huomattavasti aikaisempia tiloja edullisemmin yksi toimistohuone Yritystalo Futuralta.

Eläinlääkintähuolto:

Valvontaeläinlääkärin virka oli keväällä 2025 auki kahteen otteeseen. Toisella hakukierroksella palkkaa tarkastettiin merkittävästi ylöspäin, Eläinlääkäriliiton suosittelumalle tasolle. Palkan nostaminen sai liikkeelle kaksi pätevää hakijaa, joita toinen valittiin virkaan 26.5.2025 alkaen. Alkuvuoden 2025 eläinsuojelun tehtävien hoitamisesta vastasivat kunnaneläinlääkärit virkatehtävien ja praktiikan ohella. Eläinten hyvinvoinnin valvonta keskittyi resurssipuutteesta johtuen vain kiireellisimpien tapausten hoitamiseen. Kesäkuusta alkaen uusi valvontaeläinlääkäri ryhtyi koordinoimaan eläinsuojelun tehtäväkenttää ja tuomaan tekemätöntä työtaakkaa näkyväksi. Resurssipula eläinsuojelun puolella on jatkunut vuodesta 2022 lähtien. Keväällä 2025 tehtiin ratkaisu, että valvontayksikkö lähtee hakemaan toisen määräaikaisen valvontaeläinlääkärin viran perustamista vuosille 2026–2027 lokakuulta 2025 alkaen. Tällöin eläinsuojelua päästäisiin toteuttamaan suunnitelmallisesti, kahden valvontaeläinlääkärin työparina.

Eläinlääkintähuollon puolella on ollut resurssivajetta myös praktikoivissa eläinlääkäreissä alkuvuoden aikana, vaikka pitkäaikaisia, alueelle tuttuja sijaisia on saatu pidettyä vahvuudessa. Kesäsijaiseksi saatiin palkattua kandi vain Pielavesi-Keitele-päivystysalueelle. Sisä-Savossa kesä jouduttiin suunnittelemaan useiden sijaisten avulla. Osa sovituista sijaisista myös perui tulonsa myöhäisessä vaiheessa, mikä on lisännyt äkillisten ylimääräisten päivystysvuorojen tarvetta sekä päivystyksen kuluja merkittävästi. Päivystyksen lisääntyneet kulut kohdentuvat pääasiassa loppukesälle, heinäkuusta eteenpäin, ja tulevat näkymään tilinpäätöksessä. Kesää ovat varjostaneet myös eläinlääkäreiden loukkaantumiset ja äkilliset sairastapaukset. Yhden eläinlääkärin varhennetun perhevapaan alkaminen kohdentui myös kesäkaudelle 2025. Kunnaneläinlääkärin viransijaisuus oli auki kolmeen kertaan kesän 2025 aikana, mutta yhtään hakijaa ei rekrytoinnin kautta saatu. Viransijaisuus on täytetty vasta 18.8.2025 alkaen. Perustyö on kuitenkin saatu hoidettua, ja eläinlääkärit ovat voineet pitää kesälomansa suunnitellusti.

Eläintenhoitajaresurssia on pyritty käyttämään työvoiman saatavuuden mukaisesti. Pielaveden yhteisvastaanotolla on ollut useita eläintenhoitajan sijaisia kevään 2025 aikana. Toukokuussa vastaanotolle saatiin oppisopimusopiskelija, joka työskentelee opintojensa ohella osa-aikaisena eläintenhoitajana 4pv/viikko. Rautalammilla ja Suonenjoella on myös ollut osa-aikaiset eläintenhoitajat eläinlääkärin apuna. Eläintenhoitajaresurssi on toteutunut hieman vajaana

Tulosyksiköiden tavoitteet vuodelle 2025

Tavoite	Suunnitellut toimenpiteet	Mittari	Toteuma 1.1.-30.6.2025
Ympäristöterveysvalvonta			
Valvonnan vaikuttavuuden edistäminen.	Paikalliseen riskinarvioon pohjautuvan kohdekohtaisen valvontasuunnitelman laatiminen ja suunnitelman mukaiset valvontatoimet.	Valvontasuunnitelma laadittu uusien valtakunnallisten valvontaohjelmien pohjalta ennen 1.1.2025	Toteutunut
	Toiminnanharjoittajien neuvonta ja ohjaus. Erilaisten lausuntojen antaminen.	Yhteydenotot kirjataan Vatiin säännönmukaisesti. Vuosittainen määrä raportoidaan.	Toteutunut
	Viranomaisyhteistyö ja yhteistyö muiden valvontayksiköiden kanssa mm. talousvesi, sisäilma, varautuminen, elintarvikevalvonta.	Yhdenmukaistetaan toimintatapoja alueellisesti, päivitetään suunnitelmat toimenpiteiden pohjalta. Yhteistyökokouksia/vuosi	Kesken
Muuttuvan lainsäädännön vaatimusten huomioiminen valvonnassa.	Henkilöstön osaamisen ylläpito ja asiantuntijuuden lisääminen. Kouluttautumismahdollisuus kaikille vuosittain järjestettäviin koulutuksiin ja seminaareihin.	Osallistutaan koulutuksiin koulutusmäärärahan puitteissa. Koulutukset kirjataan Populukseen ja määrää seurataan.	Toteutunut
Valvonnan tasapuolisuus.	Riskiperusteisen valvonnan korostaminen ja paikallistuntemuksen hyödyntäminen valvonnassa. Valvontakohdetietojärjestelmän ajantasaisena pitäminen.	Valvontakohteiden tarkastustiheydet käyty läpi kohdekohtaisesti ja asetettu riskiperusteisesti. Valvontakohteet käyty läpi vuosittain perusmaksulaskutuksen yhteydessä.	Toteutunut
Toimiva työyhteisö ja kustannusten hallinta	Resurssien turvaaminen sijaisjärjestelyin ja lisätyövoiman tarpeen huomioon ottaminen.	Sijaisten palkkaaminen pidemmille poissaolojaksoille.	Toteutunut
	Toimitilojen ja tilavuokrien läpikäyminen sekä tarkastelu vuoden 2025 aikana. Siivoussopimusten ajantasaistaminen.	Kattava ja tarpeenmukainen toimitilaverkko. Kustannustehokkaat ja toimivat sekä ajantasaiset sopimukset vuoden 2025 lopussa.	Toteutunut osittain

Eläinlääkintähuolto			
Alueen eläinlääkintähuollon toteuttaminen, palveluiden parantaminen, työhyvinvoinnin edistäminen sekä henkilöresurssien ja ajankäytön tehostaminen.	Eläinlääkintähuoltosuunnitelman toteuttaminen.	Suunnitelma laadittu 1.1.2025	Toteutunut
	Avustajan/avustajien toimenkuvan selkiyttäminen, vakiinnuttaminen ja hyödyntäminen osana koko työyhteisöä	Avustajaresurssin hyötykäyttö käydään läpi valvontayksikössä vuoden 2025 aikana.	Kesken
	Valvontaeläinlääkärin työnkuvan vakiinnuttaminen ja yhteistyö alueen praktikoiden kanssa.	Valvontaeläinlääkärin työnkuvan muokkaaminen. Praktikoiden toimistopäivät valvontaeläinlääkärin avustamista varten.	Toteutunut Toteutunut osittain
	Vapaaehtoiisiin terveydenhuolto-ohjelmiin (naseva, sikava) liittyvien pyydettyjen käyntien toteutuminen.	Toteuma 100 %	Toteutunut osittain
Kustannusten hallinta	Klinikkamaksun käyttöönoton ja sen vaikutusten selvittäminen. Uuden eläinlääkintähuoltolain vaatimusten vaikutusten arvioiminen ja siirtäminen valvontayksikön käytäntöihin.	Selvitetään klinikkamaksun käyttöönoton todelliset kustannukset ja varaudutaan ottamaan klinikkamaksu käyttöön vuoden 2025 aikana. Valmistaudutaan 1.1.2026 voimaan tulevaan eläinlääkintähuoltolakiin ja sen muutoksiin.	Kesken
	Toimitilojen ja tilavuokrien läpikäyminen sekä tarkastelu vuoden 2025 aikana. Siivoussopimusten ajantasaistaminen.	Kattava ja tarpeenmukainen toimitilaverkko. Kustannustehokkaat ja toimivat sekä ajantasaiset sopimukset vuoden 2025 lopussa.	Toteutunut osittain
Toimiva työyhteisö	Resurssien turvaaminen. Sijaisten rekrytoinnin, perehdyttämisen ja yhteydenpidon kehittäminen	Rekrytoidaan riittävästi sijaisia, jotta vuoden 2025 lopussa eläinlääkäreillä ei ole kohtuuttoman paljon pitämättömiä lomia tai päivystysvapaita.	Toteutunut osittain
	Pielavesi-Keitele-alueen toiminnan ja yhteisvastaanoton kehittäminen	Yhteiset toimintamallit yhteisvastaanotolla toimimiseen päivitetty ja kirjattu.	Toteutunut osittain

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

YMPÄRISTÖTERVEYSVALVONTA	TP 2023	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1.1.-30.6.2025
Valvontasuunnitelman mukaiset ETL:n tarkastukset	86	158	160	66
Valvontasuunnitelman mukaiset TsL:n tarkastukset	94	90	90	20
Valvontasuunnitelman mukaiset TupakkaL:n tarkastukset	23	21	20	8
ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTO	TP 2023	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1.1.-30.6.2025
Suureläinkäynnit virka-aikana	1370	2037	1500	846
Pieneläinkäynnit virka-aikana	4438	6119	5000	2740
Suureläinkäynnit päivystysaikana	284	415	300	228
Pieneläinkäynnit päivystysaikana	505	463	560	412
Eläintautivalvonta suoritteet	19	3	20	1
Eläinsuojeluvalvonta/ ilmoituksen varaisissa kohteissa	2	2	30	0
Eläinsuojeluvalvonta/ eläinsuojeluilmoitukset	20	27	50	21

Tuloarviot ja määrärahat	Tilinpäätös 2023 €	Tilinpäätös 2024 €	Talousarvio 2025 €	Toteuma 1.1.-30.6.2025 €	
Toimintatulot	1 620 991,00	1.659.966,69	1 703 683,00	870 022,75	51,5 %
Toimintamenot	-1 598 734,00	-1.652.100,20	-1 707 587,00	798 932,95	46,8 %
Toimintakate (netto)	22 257,00	7.896,49	-3 904,00	71 089,80	
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät	137 093	-185.840,29	115 117		

=valtuustoon nähden sitovat erät

